

EIN GULARÓT FYRI LIMUR Í EINUM FAK

– Vit eiga at geva fólki eina gularót fyri at verða limur í einum fakfelag, tí týdningurin av at hava ein vælskipaðan arbeiðsmarknað er so stórur, at hann kann ikki yvirmetast

Áki Bertholdsen

– Tað hevur so stóran týdning fyri eitt samfelag, at hava ein vælskipaðan arbeiðsmarknað, at tað kann slett ikki yvirmetast.

Tað er orsøkin til, at Sonja Jógvansdóttir nú hevur lagt uppskot fyri Løgtingið um at limir í fakfeløgum skulu sleppa at draga limagjaldið til fakfelagið frá í skatti.

Tryggjar eitt støðugt samfelag

Hetta er eitt hjartamál hjá henni, tí hon staðfestur, at kanska meiri enn nakað annað, er ein vælvirkandi

arbeiðsmarknaður við til at leggja samfelagið í eina tryggja legu og tí eiga vit at geva fólki eina gularót fyri at verða limur í fakfeløgum.

Samstundis verða løntakarar og arbeiðsgevarar javnsettir, tí arbeiðsgevarar sleppa at draga limagjaldið til arbeiðsgevarafelagið frá í skatti.

Tað er eisini vanligt í londunum rundan um okkum, at fólk sleppa at draga limagjaldið til fakfeløg frá í skatti, leggur hon afturat.

Er sinnað at hjálpa til

Fleiri tinglimir í samgonguni hava reist spurningin um, hvat hetta fer at kosta landið og kommunum í mistum inntøkum og at hetta er ein spurningur, greiða má fáast á.

Fíggjarmálaráðið metir, at tað fer at kosta minst 40 milliónir krónur, men sjálv metir Sonja Jógvansdóttir, at tað fer at kosta einar 20 milliónir krónur.

Hon sigur, at tað metingina byggir hon á samrøður við nógv fakfeløg og á hetta kunnleika annars til fakfelagsarbeiði.

– Tað verða neyvan øll fakfeløg, sum fara at gera brúk av hesum møguleika-

Hetta er ein spurningur um at eggja fólki at vera limur í einum fakfelag, tí tað hevur ómetaliga stóran týdning fyri samfelagið. Endamálið er eisini at geva løntakarum sama rætt sum arbeiðsgevarum, sigur Sonja Jógvansdóttir

num, tí øll eru ikki so væl skipað. Og samstundis vita vit, at eini 20 prosent av løntakarunum eru ikki limir í einum fakfelag, sigur hon.

Men hon ásannar, at í roynd og veru vita vit ikki, hvat tað fer at kosta, fyrr enn vit hava roynt skipanina í eina tíð.

Fleiri tinglimir í samgonguni krevja skal ætlanin hjá Sonju Jógvansdóttir sett í verk, skulu tilsvarandi sparingar finnast aðrastaðni í fíggjarlógini.

Sonja Jógvansdóttir sigur, at er tað treytin, skal hon gleðiliga hjálpa samgonguni at finna pengarnar.

spurningin um, hví eisini fólk við góðari løn skulu fáa ein skattalætta, og um tað ikki hevði verið betur at givið teimum lægstlønту ein lætta, heldur enn bara limunum í fakfeløgum.

– Er samgongan eisini sinnað at geva teimum lægstlønту ein lætta, kann hon saktans gera tað kortini. Tað eigur ikki at blandast upp í hetta málið, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Men hon sigur at hetta við fakfelagsgjaldinum er nevnliga ikki eitt sosialt tiltak, tí endamálið er at eggja fólki til at vera limur í einum fakfelagið og at javnseta løntakarar og arbeiðsgevarar, tí arbeiðsgevarar kunnu draga limagjaldið frá.

Tað er eisini orsøkin til, at eisini fólk við góðari løn skulu fáa hendan frádráttin.

Men hon heldur, at skal eitt mark setast, er markið ALS setir, hóskaði. Hjá Als er tað markið ásett, at fólk rinda ikki gjald til als av inntøku yvir 650.000 krónur. Og er tað ein treyt, at mark skal setast, er tað hóskaði at siga, at fólk, sum hava yvir 650.000 krónur í løn um árið, skulu ikki fáa hendan frádráttin.

Ikki blandast saman

Fleiri tinglimir reisa eisini

HETTA ER IKKI MÍTT PROBLEM

PENGARNIR SKULU FINNAST Verður hetta sett í verk, skal tað gerast for-svarliga, og tað merkir, at pengarnir skulu finnast onkustaðni

Áki Bertholdsen

– Eg havi ikki gjørt nakra avtalu við Sonju Jógvansdóttir, og eg havi heldur ikki

biðið um hetta. Í so máta er hetta ikki mítt problem. Men skal tað gerast, skal tað gerast forsvarliga.

Ruth Vang, løgtingskvinna fyri Framsókn, og forkvinna í Fíggjarnevndini hjá Løgtinginum, er rættiliga ivasom um uppskotið, Sonja Jógvansdóttir, Løgtingskvinna, hevur lagt fyri Løgtingið um at limir í fakfeløgum skulu sleppa at draga limagjaldið til fakfelagið frá í skatti.

Ruth Vang sigur, at tað eru nógvir leysir endar í uppskotinum, og tað vil hon hava greiði á, áðrenn talan kann verða um, at hon tekur undir við tí.

Trý ivamál

Tað eru serliga trý ivamál, Ruth Vang vil hava greiði á áðrenn hon kann taka støðu í málinum.

Tað fyrsta ivamálið, hon vil hava greiðu á, er, hvat hetta fer at kosta.

– Tað eru rættiliga stór óvissa um, hvat hetta fer at kosta staðfestir Ruth Vang.

Hon sigur, at fyrstu ferð, uppskotið varð lagt fram, vóru ongar avmarkingar, og tá metti Sonja Jógvansdóttir, at tað fór at kosta sjei milliónir um árið.

Men nú metir hon, at kosta 20 milliónir um árið, hóast ein grundleggjandi

avmarking er sett í, og tað er at ongin skal sleppa at draga meiri frá í skatti enn tað, sum svarar til tvey prosent av eini verkamannaløn. Tað svarar til ein frádrátt upp á góðar 5000 krónur um ári.

Hinvegin hevur Fíggjarmálaráðið roknað seg fram til, at hetta fer at kosta minst 40 milliónir krónur, og Ruth Vang hevur størri álit á teimum útrokningunum enn teimum hjá Sonju Jógvansdóttir.

– Óvissan um, hvat hetta fer at kosta, er so stór, at tað er neyðugt at fáa hetta útgreinað, so at vit yvirhøvur vita, hvat vit taka støðu til, sigur Ruth Vang.

Annað ivamálið, forkvinnan í fíggjarnevndini vil hava greiði á, er, um kommunurnar eru sinnaðar at rinda sín part av tí, hetta fer at kosta í mistari skattainntøku.

– Verður hetta sett í verk, er tað nevnliga ikki bara landið, sum missur inntøkur, tí kommunurnar missa eisini ein part, og vit vita ikki, hvørja støðu kommunurnar hava til tað, sigur Ruth Vang.

– Tað er ein ógvuliga viðkomandi spurningur. Eru kommunurnar ikki sinnaðar at rinda sín part, er tað landskassin, sum kemur undir allan missin, leggur hon afturat.

Nú fáa tey møguleikan

Annars sigur Sonja Jógvansdóttir, at hon hevur gjørt eina avtalu við løgmann um hetta, men í teirri avtaluna hevur aldrin verið tosað um nakað mark. Kortini hevur hon av sínum eintingum sett tað mark í, at ongin skal fáa hægri frádrátt enn tað, sum svarar til tvey prosent av eini verkamannaløn.

Hon visir annars á, at tá ið Javnaðarflokkurin, Tjóðveldi og Framsókn, sótu í andstøðu, tóku tey undir við, at limir í fakfeløgum skuldu sleppa at draga limagjaldið frá í skatti – og tá var einki mark ásett yvirhøvur.

– Nú fáa tey so høvið til at vísa í verkið, at tey ikki eru ráksnúgvingar, sum meina eitt tá ið tey sita í andstøðu, men meina tað beint øvugta, tá ið tey sita í samgongu, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Sonja Jógvansdóttir hevur ongantið vilja sagt, hvørjar avleiðingar tað fær fyri hennara stuðul til samgonguna, verður hetta felt.

– Tað er ikki nakað, eg hugsið um, tí eg vænti avgjørt, at avtalar verða hildnar, og eg arbeiði sum um at avtalan verður hildin, sigur Sonja Jógvansdóttir.